

6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun'un 30 uncu maddesine göre, köprü ve otoyollardaki HGS ve OGS gişelerinden geçiş ücretlerini ödemedten geçiş yaptığı tespit edilen araç sahiplerine Genel Müdürlük tarafından geçiş ücreti ödemedten giriş çıkış yaptığı mesafeye ait geçiş ücretinin dört katı tutarında idari para cezası kesilmektedir. Kaçak geçiş ücretleri ile idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmemesi durumunda, geçiş ücreti ve idari para cezası, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi daireleri tarafından takip ve tahsil edilmektedir.

Karayolları Genel Müdürlüğünce, "YİD modeli ile yapılarak işletilen köprü ve otoyollardaki HGS-OGS geçiş ihlallerine gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan itirazlar incelenerek itiraz sahibinin haklı olduğunun tespit edilmesi halinde ihlalli geçiş para cezasının iptal edildiği, ihlalli geçiş yapan araç plakasının 15 gün süreyle her gün sistem tarafından bakiyesinin kontrol edildiği ve yeterli bakiyesi olduğu tespit edilmesi halinde normal geçiş ücreti alındığı, bu araçlara kesinlikle para cezası veya gecikme ücreti uygulanmadığı, araçta araç plakasına tanımlı ve hesabında yeterli bakiyeye sahip HGS/OGS etiketi olması halinde araç ister OGS'den ister HGS'den geçsin ceza uygulanmasının söz konusu olmadığı"

Açıklansa da, YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollarda vatandaşların yapmış olduğu sistem ve kendi hatalarından kaynaklı kaçak geçişler nedeniyle astronomik cezalar kesilmektedir.

Kaçak geçişin bakiye yetersizliği nedeniyle kesilmesi gibi durumlar bile, ihlalli geçiş olarak değerlendirilmekte, vatandaşa süresi içinde gönderilmesi gereken tebligatın uzun sürmesi nedeniyle de vatandaş hem ceza, hem faiz, hem icra, hem de avukat vekalet ücreti karşı karşıya kalmakta, sadece 1 TL'lik yetersiz bakiye vatandaşa 1000 TL'nin üzerinde bir ceza olarak yansımaktadır.

Sayıştay'ın Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Denetim Raporunda yer alan bilgilere göre, 2018 yılı içerisinde HGS ve OGS'den toplam 20.574.137 adet kaçak geçiş gerçekleşmiştir.

Rapora göre, Vergi daireleri tarafından gelir kaydedilmesi gereken kaçak geçiş tutarları hariç olmak üzere, 2018 yılında köprü ve otoyollarda gerçekleşen toplam 132.022.276 TL kaçak geçiş bedeline ilişkin gelir tahakkuk kaydı yapılmamış ve söz konusu bedellere mali tablolarda yer verilmemiştir.

Sayıştay'ın 2019 yılı Karayolları Genel Müdürlüğü Denetim Raporunda, 2018 yılı raporuna atıf yapılarak "Kamu İdaresi tarafından düzeltici işlem tesis edilmiştir" ibaresi yer alsa da, 2018 yılında tahakkuk kaydı kayılmayan 132 milyon Türk Lirasının akıbetinin ne olduğu hakkında bilgi verilmemiştir.

YİD modeli ile işletilen köprü ve otoyollardan yapılan kaçak geçişlerin, "garantili araç geçiş ödemesi" kapsamında olup olmadığı bilinmemektedir. YİD Modeli ile işletilen yollardan kaçak geçen araçlardan cezaların geç tahsili durumunda, Devlet tarafından işletici firmaya ödenen kaçak geçiş yapan araçla ilgili ödeme bedelinin, Hazineye iade edilip edilmediği de muallaktır.

Bu gerekçelerle, YİD modeli ile özel sektörcce işletilen köprü ve otoyollardan geçen araç sayısının belirlenmesi, yapılan garanti kapsamlı ödemelerinin kamuoyuna doğru bir şekilde açıklanması, HGS ve OGS sistemi kaynaklı geçiş ihlalleri ve tahsil edilen cezaların "ikiz" garanti kapsamında işletici firmalara ödenip ödenmediği konusu bir Meclis Araştırması yapılmasını gerektirmektedir.

Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

İsmail Zafar	Bursa M.V.	7.7.76.
Mehmet Metin Çulhaçlı	Adana M.V.	
Fahrettin Yokuş	Konya M.V.	
Ayhan Altıntaş	Ankara M.V.	
Naci Çiisli	Erzurum	
Arslan Kabukçuoğlu	Eskişehir	
Fener Köpken	Tekirdağ	
Senol Senel	Sakarya	
Orhan Çakır	Edirne	
D. Murat Demirel	İzmir	
Bedri TAŞAN	Samsun	
Ayhan Çesur	İsparta	
İsmail BEYAZ	İstanbul	
Bekir Çelik	Mardin	
Hüseyin ÖRS	TRABZON	
Zeki Hakan SİĞACI	Mersin	
Ahmet Kamal EROZAN	Bursa	
Hayrettin Nuhoglu	İstanbul	
Ayden Adnan Sezgin	Aydın	
Dursun ATAŞ	Kayseri	
Feridun BAHTŞI	Ankara	